

JAARVERSLAG 2008

Rekenkamercommissie Dinkelland

Voorwoord.

Op de volgende bladzijden treft u het Jaarverslag 2008, het derde jaarverslag, van de rekenkamercommissie aan.

Naast de wettelijke verplichting om een jaarverslag op te stellen doet de rekenkamercommissie met plezier verslag van haar activiteiten en de opgedane ervaringen in 2008. Zij wil hiermee de leden van de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders en de burgers van de gemeente Dinkelland inzicht geven in de inspanningen en werkzaamheden die in 2008 door de rekenkamercommissie verricht zijn.

In dit verslagjaar hebben de werkzaamheden zich voornamelijk gericht op het afronden van het eerste onderzoek, evaluatie van de werkwijze van de rekenkamercommissie en de start van het tweede onderzoek.

De rekenkamercommissie kijkt met voldoening terug op haar tweede volledige zittingsjaar.

De rekenkamercommissie spreekt de dank uit voor de prettige wijze van samenwerking en de ondersteuning vanuit de griffie specifiek en in het algemeen het ambtelijk apparaat van de gemeente.

Voor vragen of een toelichting naar aanleiding van dit jaarverslag kunt u terecht bij de voorzitter van de rekenkamercommissie.

Dit verslag is door de leden van de rekenkamercommissie goedgekeurd in haar vergadering gehouden in maart 2009.

Dinkelland, maart 2009.

Rob R. Malag

Voorzitter rekenkamercommissie Dinkelland.

Inhoudsopgave.

Voorwoord.

<i>1. Inleiding</i>	<i>4</i>
<i>2. Samenstelling</i>	<i>4</i>
<i>3. Missie</i>	<i>5</i>
<i>4. Doelstellingen 2008</i>	<i>5</i>
<i>5. Werkzaamheden rekenkamercommissie</i>	<i>6</i>
<i>6. Financiële verantwoording</i>	<i>9</i>
<i>7. Vooruitblik 2009</i>	<i>11</i>
<i>Nawoord</i>	<i>11</i>

1. *Inleiding*

In de gemeenteraadsvergadering van 13 juni 2006 heeft de Raad van Dinkelland de twee externe leden, in de functies van voorzitter en onderzoeksdeskundige, benoemd in de Rekenkamercommissie Dinkelland. In de gemeenteraadsvergadering van 27 juni 2006 heeft de Raad van Dinkelland vier leden vanuit de gemeenteraad (interne leden) benoemd in de Rekenkamercommissie Dinkelland.

In 2008 is de rekenkamercommissie negen keer bijeen geweest om haar taak te kunnen invullen.

De rekenkamercommissie stuurt het jaarverslag toe aan:

- Gemeenteraad
- College van burgemeester en wethouders

Tevens hebben wij het jaarverslag aangeboden om op de website van de gemeente Dinkelland geplaatst te worden.

Dit jaarverslag is openbaar.

2. *Samenstelling*

De rekenkamercommissie van de gemeente Dinkelland is als volgt samengesteld:

Externe leden:

- De heer R.R. Malag   , voorzitter
De heer A.J. Kamstra   , onderzoeksdeskundige

Interne leden:

- Mevrouw H.D. Kortink - Schiphorst
Mevrouw J.H.M. Rikkink – Knippers
De heer H.J.H. Goorhuis
Mevrouw M.G.W. Ossenvoort - Beijerink

De rekenkamercommissie wordt ambtelijk ondersteund door mevrouw L.M.T. Krop. De ondersteuning is organisatorisch geplaatst bij de griffie en functioneel werkzaam voor de rekenkamercommissie.

Rekenkamercommissie netwerk.

De externe leden vervullen bij de gemeente Losser, de gemeente Tubbergen en de gemeente Oldenzaal dezelfde functies als bij de rekenkamercommissie van de gemeente Dinkelland. Hoewel de externe leden voor de vier gemeenten dezelfde werkzaamheden verrichten is er uitdrukkelijk sprake van vier afzonderlijke rekenkamercommissies.

3. *Missie*

De rekenkamercommissie Dinkelland heeft haar missie als volgt geformuleerd:

"De rekenkamercommissie wil door middel van haar onderzoeken een positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Dinkelland. Wij zetten in op het versterken van de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraad."

4. *Doelstellingen 2008*

Doel algemeen

Het doel van de rekenkamercommissie komt tot uitdrukking in haar taak.

Deze is als volgt bepaald: *Het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op de drie onderdelen:*

Doelmatigheid:	Is de uitvoering van beleid zonder verspilling verlopen?
Doeltreffendheid:	Zijn de beoogde effecten van het beleid daadwerkelijk bereikt?
Rechtmatigheid:	Voldoet de uitvoering aan de wettelijke kader en regelgeving?

Hiertoe voert de rekenkamercommissie onderzoek uit. Het doel van deze onderzoeken is om inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente als geheel en waar nodig het formuleren van aanbevelingen voor de toekomst.

Doel operationeel

Het operationeel doel van de rekenkamercommissie in 2008 was:

- a. Het afronden van het eerste onderzoek
- b. Het tweede onderzoek te starten en werkzaamheden grotendeels af te ronden.
- c. Een beeld te geven van het functioneren van de rekenkamercommissie.
- d. Kijken naar 2009 en verder.

Dit doel is getracht te bereiken door:

Voor a:

- Het presenteren van het eindrapport.

Voor b:

- Het bepalen van een onderzoeksonderwerp.
- Het onderzoek te verrichten conform het onderzoeksprotocol.

Voor c:

- Het uitvoeren van een evaluatie onder betrokkenen.

Voor d:

- Gesprek met de 4 griffiers van de gemeenten waarin de externe leden werkzaam zijn.

<p>5. <i>Werkzaamheden rekenkamercommissie</i></p>
--

Algemeen

In 2006 zijn onderstaande documenten vastgesteld die de werkwijze en richtlijnen van de rekenkamercommissie bepalen:

1. *Reglement van Orde*
2. *Onderzoeksprotocol*
3. *Gedragcode voor de leden van de rekenkamercommissie*

De bovenstaande documenten zijn in december 2006 ter kennisname aangeboden aan de leden van de gemeenteraad en aan het College van Burgemeester en Wethouders. Deze documenten zijn statisch maar vormen wel de basis van de werkzaamheden van de rekenkamercommissie.

Het afronden van het eerste onderzoek

In 2008 is het eindrapport van het eerste onderzoek gepresenteerd. Er was onderzoek gedaan naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het rapport is op 11 april aangeboden aan het presidium. Vervolgens is het rapport op 16 april schriftelijk aangeboden aan de leden van de gemeenteraad en is tegelijkertijd de pers geïnformeerd. Met het aanbieden van het rapport aan het Presidium was het onderzoek conform het onderzoeksprotocol formeel afgerond. Op verzoek van het Presidium is het rapport gepresenteerd in de openbare vergadering van de gemeenteraad van 27 mei 2008. Na de presentatie van het rapport heeft de rekenkamercommissie geen vragen of reacties ontvangen. Bij de rekenkamercommissie bestaat de indruk dat door de leden van de gemeenteraad het rapport positief ontvangen is. De belangstelling van de pers was minimaal als ook de publicatie van de uitkomsten in de media.

Het rapport, inhoudende de conclusies en aanbevelingen, is openbaar en opvraagbaar. Tevens is het rapport te lezen op de website van de gemeente Dinkelland.

Het tweede onderzoek te starten en werkzaamheden grotendeels af te ronden.

- *Selectie van het onderwerp.*

Voor de keuze van het tweede onderzoek is gebruik gemaakt van de bestaande groslijst. Op basis van de weging en een verdeling over 2008 en verdere jaren heeft de rekenkamercommissie gekozen voor het onderwerp privatisering van de lokale sportaccommodaties.

In maart 2008 is het onderwerp door middel van het aanbieden van het Onderzoeksprogramma 2008 medegedeeld aan de leden van de gemeenteraad, het college en de gemeentesecretaris.

- *Werkwijze*

Na bekendmaking van het onderwerp is de heer A. Kamstra, als onderzoeksdeskundige, gestart met het schrijven van de onderzoeksopzet, het opzetten van de planning en de taakverdeling. Het gestelde doel om de feitelijke werkzaamheden in 2008 af te ronden is gehaald. In maart 2008 startte de rekenkamercommissie een vooronderzoek naar het gemeentelijk beleid. Doel van het vooronderzoek was het bepalen van de precieze focus van het onderzoek. Bureau Berenschot is gevraagd de rekenkamercommissie te assisteren bij het onderzoek. De maanden juni en juli zijn gebruikt voor de documentanalyse. De analyse liet nog vele vragen onbeant-

woord. Deze vragen zijn na de zomervakantie via interviews zoveel mogelijk beantwoord. In december is het conceptrapport aangeboden voor ambtelijk hoor en wederhoor. Het rapport inclusief conclusies en aanbevelingen zal voor een bestuurlijke reactie in januari 2009 naar het college worden gestuurd. Naast een uitgebreide dossierstudie en interviews met direct betrokkenen is ook een casus uit de praktijk geselecteerd. In februari 2009 zal het eindrapport aangeboden worden aan het Presidium.

Het bureau Berenschot, en vooral in de personen van de heren drs. P. Sprenger en drs. M. van Rosmalen, heeft aangetoond zeer vakkundig en betrouwbaar te werken.

Een beeld te geven van het functioneren van de rekenkamercommissie

De rekenkamercommissies van Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen hebben bureau Berenschot verzocht een onderzoek uit te voeren naar het functioneren van hun eigen rekenkamercommissie. Het initiatief van dit onderzoek kwam van de externe leden die aan alle vier rekenkamercommissie verbonden zijn. Toen de rekenkamercommissie onder leiding van de externe leden in 2006 van start ging is het principe gehanteerd van 'de lerende organisatie'. Het doel van het onderzoek was om na te gaan wat we met en van elkaar geleerd hebben in de afgelopen twee jaar maar ook hoe wordt de rekenkamercommissie door betrokkenen ervaren en wat moet blijven en wat moet veranderd worden. Hiertoe is een enquête uitgezet. Deze enquête is ingevuld door de interne leden, burgermeesters, gemeentesecretarissen, griffiers en de ambtelijke ondersteuners. De enquête was niet anoniem. De response vanuit de gemeente Dinkelland was 100% (over alle gemeente gezien was de response 86%).

Aan de orde zijn gekomen de volgende onderwerpen:

- Procedure en werkwijze
- Het onderzoekstraject
- Ondersteuning extern bureau
- Rol en positie interne leden
- Rol en positie externe leden
- Model rekenkamercommissie

De uitkomsten van het onderzoek zijn met de rekenkamercommissies op 28 augustus besproken tijdens een studiemiddag / avond in Ootmarsum.

Een kopie van het evaluatierapport is beschikbaar gesteld aan de deelnemers van de enquête. Dit rapport is niet openbaar.

Er zijn verbeterpunten aangegeven op de volgende onderdelen:

- Selectieprocedure
- PR – beleid
- Rekenkamermodel
- Onderzoeksambities.

De eerste twee verbeterpunten zijn een aangelegenheid van de rekenkamercommissie. Ten aanzien van de laatste twee punten heeft de rekenkamercommissie nauwelijks of geen invloed hierbij is een rol weggelegd voor de gemeenteraad.

De kosten van dit onderzoek inclusief de kosten van de studiemiddag bedragen voor de gemeente Dinkelland circa € 1.750,--.

Kijken naar 2009 en verder.

De benoemingstermijn voor de externe leden loopt medio 2009 ten einde. Er bestaat een mogelijkheid om deze termijn met drie jaar te verlengen. In een gesprek met de griffiers hebben de externe leden aangegeven hier positief tegenover te staan. In het gesprek met de griffiers hebben de externe leden het evaluatierapport besproken.

Lidmaatschap

In 2008 is de rekenkamercommissie lid geweest van de Nederlandse vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Binnen deze vereniging worden ervaringen uitgewisseld. Tevens stelt de vereniging handreikingen op.

Website

De rekenkamercommissie heeft een verwijzing op de internetsite van de gemeente. Op deze pagina's staat relevante openbare informatie over de rekenkamercommissie en haar werkzaamheden.

6. Financiële verantwoording

Jaarbudget

Bij het opstellen van de begroting is als basis genomen € 1,-- per inwoner van de gemeente.

Het budget over 2008 is geraamd op € 26.000,--.

Uitgaven

De uitgaven van de rekenkamercommissie beperken zich tot onderstaande posten:

- Contributie lidmaatschap NVR
- Training en scholing.
- Inhuur extern bureau.
- Vergoedingen externe leden.

Kosten rekenkamercommissie periode 2006 - 2008

	2006	2007	2008	Totaal
Inhuur onderzoeksbureau		€ 8.748,12	€ 19.223,18	€ 27.971,30
Vergoeding externe leden	€ 2.202,60	€ 5.493,32	€ 6.810,30	€ 14.506,22
Training en scholing		€ 1.084,73		€ 1.084,73
Overige (o.a. NVR)		€ 310,79	€ 315,89	€ 626,68
Totaal	€ 2.202,60	€ 15.636,96	€ 26.349,37	€ 44.188,93

De posten 1 t/m 3 zijn op factuurbasis en veelal inclusief belasting toegevoegde waarde. De BTW kan verrekend worden waardoor de feitelijke kosten lager zullen uitvallen. De post 4 is op basis van een onkostendeclaratie ingediend door de externe leden. Deze cijfers zijn conform de informatie verstrekt door de afdeling financiën van de gemeente. De verstrekte cijfers zijn op basis van het kasstelsel. Voor het onderzoek 2008 zal in 2009 nog een deelrekening worden ontvangen.

Vergoeding externe leden.

De externe leden dienen per kwartaal of halfjaarlijks een onkostendeclaratie in. Zij ontvangen een vergoeding per vergadering, per gewerkt uur dat niet rechtstreeks in relatie staat met de vergadering, een vast bedrag aan tegemoetkoming materiële kosten en een reiskostenvergoeding voor reizen anders dan het bijwonen van de reguliere vergaderingen. De afspraken hiervoor zijn gemaakt bij het in functie treden van de externe leden. De NVR heeft een aanbeveling gegeven die het gehanteerde vergoedingssysteem afkeurt, geadviseerd wordt gebruik te maken van een vaste vergoeding per maand. Verwezen wordt naar de publicatie uitgebracht door de NVR met de titel 'Handreiking Vergoeding Externe Leden' (007 070905).

Kosten die geen uitgaven zijn voor de rekenkamercommissie.

De kosten die door het gemeentelijk apparaat gemaakt zijn, zoals ambtelijke ondersteuning, porto, kopieerkosten etc., zijn niet doorberekend aan de rekenkamercommissie.

7. *Vooruitblik 2009*

In 2009 zal het onderzoek naar het beleid inzake de privatisering van de lokale sportaccommodaties van de gemeente worden afgerond en aangeboden worden aan het Presidium dat vervolgens bepaalt of het rapport op de agenda van de raad wordt gezet.

In het eerste kwartaal zal het onderwerp van het onderzoek 2009 door middel van het aanbieden van het Onderzoeksprogramma 2009 medegedeeld worden aan de leden van de gemeenteraad, het college en de gemeentesecretaris. Gezien de budgettaire beperkingen is de verwachting dat de uitvoering van slechts één onderzoek in 2009 haalbaar wordt geacht. Het ligt in de verwachting dat bij het onderzoek in 2009 wederom gebruik wordt gemaakt van een gespecialiseerd bureau. De rekenkamercommissie streeft ernaar het onderzoek in het kalenderjaar 2009 af te ronden.

De rekenkamercommissie voorziet voor 2009 en verdere jaren budgettaire problemen. Het tarief van € 1,-- per inwoner is vastgesteld in 2005 en inmiddels achterhaald. Het uitvoeren van een onderzoek op het gewenste kwaliteitsniveau komt hierdoor in gevaar. De externe leden hebben dit signaal afgegeven in het gesprek met de griffiers.

Nawoord

2008 is voor de rekenkamercommissie een 'goed jaar' geweest een jaar waar we positief op terug kijken. Er is constructief en in prettige sfeer gewerkt, er zijn geen tegenslagen geweest, we hebben het ritme gevonden, positieve reacties mogen ontvangen en een bescheiden plaats in de organisatie kunnen verwerven.

Dit alles is alleen mogelijk geweest door de positieve, kritische en realistische opstelling van de leden van de rekenkamercommissie, de ondersteuning van de griffier en de bijdrage van de ambtelijke ondersteuning. De rekenkamercommissie zal zich in 2009 opnieuw moeten bewijzen en het zal moeten blijken dat de rekenkamercommissie een toegevoegde waarde heeft voor de gemeenteraad specifiek en de gemeenschap in het algemeen.